

Hey boy, velkommen til virkeligheden

Jeg ville gerne have Bowies politiske side frem i interviewet. Det fik jeg... Og så - da interviewet skulle slutte - kunne jeg ikke lade være med at spørge til det vigtigste i livet. Svaret startede med børn, men endte med glimt af Nirvana...

Der har altid været Bowie. Jeg har talt med ham siden jeg var sytten, lange konversationer der har rullet rundt inde mit hoved - han har bare aldrig været fysisk til stede, men det vil han være om et øjeblik. Og det her hotel er fyldt med mennesker der spærrer døre og passer på at man ikke maser sig ind til stjernerne. Selvom atmosfæren er venlig, hænger de alle sammen i et stopur. En halv time præcis, for der er en lang liste af interviews. Og jeg har sparet spørgsmål sammen i 25 år, nu skal de afvikles på max 30 minutter. Og som om det ikke var nok, så er det 30 graders varme, det er mit livs første rigtige rockinterview, min mini-disc vil pludselig ikke optage, og vi skal prøve at snakke om kunst, selvom hele denne session dybest set handler om at sælge plader. Mand, jeg ville ønske jeg var død.

Der er i og for sig ikke tale om at gå ind gennem døren, for jeg kan ikke føle mine ben. Jeg har skaffet en reservebåndoptager på størrelse med en truck, og jeg ville ønske der var en ven til stede – jeg har i øvrigt også glemt hvordan man taler engelsk. Men så er jeg i rummet, og Bowie kommer op fra stolen i en slidt army jakke, og da jeg ser ham i øjnene er alting pludselig meget enkelt. Alle marketingsfolkene er væk, og den ven jeg søgte efter er lige foran mig. Jeg føler jeg har kendt ham hele mit liv. Hverken mere eller mindre, og det mærkelige er at han ligesom også genkender mig. Den høflige distance forsvinder ligeså snart vi begynder at diskutere kunst. Det her bliver rart, en allieret mellem alle pladepusherne og stoppurene.

Om USA - en stor infantil kultur

Jeg har lige set "Dogville" dagen før, og vi bevæger os ud i en snak om hvordan man nogen gange kan gøre ting mere virkelige ved at skyde en distance ind i sin kunst, f.eks som Lars von Trier gør det med brugen af kridtstreger på et gulv. Bowie har leveret afslutningsmusikken til filmen, og selvom han ikke har nået at se filmen endnu, kender han til Trier og den danske filmindustri: "I er heldige at I har den slags folk i Danmark. Se hvad filmindustrien har her i USA; "Charlies Angels" ! Det her land laver simpelthen børnefilm for voksne. Vi kan levere "Edderkoppen" og "Dæmonen", og man tænker bare: Bliv dog voksne for fanden ! – Jeg håber virkelig at jeg får placeret mig på den rigtige side af amerikansk kultur."

For den er der trods alt også, især indenfor litteraturen. Bowie er specielt glad for Don de Lillo, og mener ikke, at det ikke nødvendigvis er den bedste kvalitet der overlever, men snarere det der er let at sælge. Brian Mikkelsen skulle sgu tvinges til at høre det her, for Bowie mener at de frie markeds kræfter er en ligeså ynkelig garant for god kunst, som Bush er for verdensfreden. "De bedste kunstnere i New York, er fuldkommen glemt. Der er virkelig masser af god kunst, men man er nødt til at søge for at finde det. Den kultur der promoveres her, er dollarmagernes – den der kan skabe en overnight succes. Amerika er en fast food kultur."

Om forpulede bands uden udtryk

- Har du så rum nok til at få dine ting ud ?

Michael Valeur
“Hey Boy, velkommen til virkeligheden”
Interview med David Bowie
Gaffa #9 - 2003

”Ja... Netop fordi de alle sammen søger de her overnight succeser, er der ikke så forfærdeligt mange i mit rum. Ingen er interesseret i at lave det jeg laver. Selvfølgelig er der bands der ude der har noget på hjertet – men de får jo ingen mediedækning, de bliver ikke spillet i radioen, og de kommer ikke på tv. De har ikke store patter og de er ikke klar til at smide trusserne. De får ikke en chance. Ikke engang bands som ”Flaming Lips”, der ellers kan klare sig nogenlunde i Europa. Her i US får de ikke en chance. Her får man chancen for én single og så er det ud i stratosfæren, hvis ikke frisuren lige passer. Det er de dårlige ting der overlever, det der minder om sea-cruise entertainment... Noget der matcher tv-shows: Hun synger. Hun danser. Hun kan en vits ! I England plejede vi at kalde den slags for variete shows i halvtredserne.”

- Men hvis du gerne ville lave noget der var totalt ukommercielt, ville du så få en chance for det ?
”Ja, det ville jeg – men ingen ville gide at skrive om det. Min ven Lou (Reed), har haft så mange problemer med at få lov til at realisere ”The Raven”, et projekt omkring den amerikanske forfatter Edgar Allen Poe. Men ingen har villet skrive om det... og det er virkeligt usmageligt... det show er måske det stærkeste jeg har set i mange, mange år. Udover musikken gav han sig tid til anekdoter mellem numrene, og forklaringer om Edgar Allen Poe – så man fik et meget bredere billede af hvem han egentligt er. Det blev flerdimensionelt, en fantastisk teateragtig fornemmelse – og det skulle der bare være skrevet så meget om, men ingen gjorde det. De kan kun skrive om et eller andet lille forpulet band, der ingenting udtrykker og ingen intellektuel drivkraft har overhovedet udover ”Fuck you hard baby... ding.ding.ding”
Bowie ryger op af stolen med en imaginær guitar om halsen, og performer ”Fuck you hard...”
”Og de får en forside, med alt deres pinlige lort”. Han falder tungt tilbage i stolen, og stryger håret på plads igen, på den der meget Bowieagtige måde, samtidigt med at han smiler. ”Du må undskylde, men der kører så meget af al det der lige netop nu. Der har været en del bevægelse mellem lidt ældre kunstnere om at køre videre... ”Going somewhere” kalder vi det. Der ikke noget værre en at se folk gøre rent bord, og så ikke komme nogen vegne med det.”

Om det vigtigste i livet

Han er blevet ivrig, nu hvor det handler om hvad man har på hjertet. Det er nu jeg skal spørge ham om hvilken sang han bedst kan lide på den nye plade, eller den slags, selvom det jeg sidder og spekulerer på er, hvad han synes er det vigtigste i livet. Det ville jeg gøre hvis vi sad privat, og ingen krævede at jeg talte om pladen. Men da han kigger op, kommer jeg i tanke om at jeg sikkert ikke ender mere privat med ham nogensinde, så jeg spørger ham om det jeg for alvor gerne vil vide... nemlig hvad han virkelig ville se som det vigtigste, på den sidste dag af sit liv.
”Det er en meget familieagtig og sentimental ting, jeg vil gerne være i stand til at kunne være stolt af hvordan jeg har været som far. Helt ærligt, jeg ville gerne have at min datter havde elsket mig som far. Vi klarer det faktisk fint indtil videre... hun er lige ved at fylde tre, så det er en ny erfaring for os begge to... Og jeg har de her billeder” Og så finder han billederne frem af hende – og af hendes dukke Sophie, og hans datter ser så dejlig ud at jeg også må hive mine billeder frem af mine børn, og et øjeblik må rockmusikken luske hen i hjørnet og lægge sig som en træt hund, for nu skal vi altså prale af vores unger. Bowie har også en på 31 – og det kan jeg godt huske, for han lavede et nummer der hed ”A couple of Kooks” på ”Hunky Dory” fra 1971 – og da min søn er omkring de 15, diskuterer vi puberteten, og hvor skræmmende det kan være at forestille sig, at de fylder ligeså mange stoffer i sig som man selv har gjort. Bowie synes at perioden fra 15 til 19 er tough, man får så mange hug af ungerne på det tidspunkt, men derefter har man chancen for at komme tæt på igen: ”Jeg vil ikke sige at man bliver venner med dem – jeg hader det der med at blive ”venner”. Jeg vil

Michael Valeur
“Hey Boy, velkommen til virkeligheden”
Interview med David Bowie
Gaffa #9 - 2003

---

sgu være hans far, han har venner nok. Og vi har et godt forhold nu, rigtigt godt. Jeg havde ham fra han var seks år gammel, så vi har været en single familie det meste af hans liv. Men jeg mistede de første seks år med ham – og det vil jeg ikke gøre igen.”

Om døden og de døde

Nu går døren og vi får at vide at tiden er ved at være gået. Vi sender hinanden et blik henover bordet, tager en dyb indånding for vi bør jo vende tilbage til pladen, men før jeg får stillet et nyt spørgsmål siger han: ”men det jeg ville være mest stolt over før jeg skulle dø uanset hvad – var altså børnene... Du ved før i tiden har jeg turneret med en sang der hed ”My Death” – men på min nye plade har jeg en linie der lyder ”My death is no longer just a song”, døden er blevet en synlig realitet for mig. Da jeg var yngre var det ikke rigtigt noget der var virkeligt for mig. Når jeg beskæftigede mig med det var det mere døden som ide. Noget dragende, ukendt og stort. Den var cool. Jeg var virkelig pervers omkring hvor fedt det måtte være at dø ung. Og jeg mistede også nogen...”

Da han siger det, er det som at blive slået langt tilbage sidst i halvfjerdserne, hvor vi var en klike på tre ude i forstaden. Vi var ved at blive mast af at bo på sådan et ikke-sted. Der var lukket for uddannelser, der var lukket for arbejde, og vi drømte om noget andet som vi ikke kunne give navn. Jeg var den eneste af os tre der ikke hoppede ud fra sekstende etage, selvom jeg længe overvejede det. Jeg stod til deres begravelser med et par års mellemrum, og prøvede at finde en vej ud... noget mere end jobbet på tankstationen, med udsigt til de højhuse, som de andre smed sig ud fra. Og det var der ”Heroes” kom ind. Jeg så Bowie spille den i tv en aften, og selvom han var totalt fremmed i forstadsstuen, så var det som om noget inde i mig genkendte ham øjeblikkeligt. Jeg sad og fik fornemmelsen af at der var et liv efter forstaden, hvor de døde ikke åndede en i nakken. Det var det der fik mig til at skrive. For mig var ”Heroes” simpelthen kampen for ikke at gi op – imod alle odds.

Om Heroes og Berlin muren

Og så var ”Heroes” indbegrebet af Berlin perioden. Der så jeg Bowie optræde første gang. Vi sloges med nynazisterne og det tyske politi om dagen - og jeg blev tåregasset for første gang nede ved Kotbusser Tor. Vi spæned af sted gennem Kreutzberg med uniformer og hunde i hælene – og pludselig stod muren der. Det var ligesom om verden endte – som om der ikke for alvor kunne ligge noget på den anden side. Det var ikke bare en ydre mur, den eksisterede også i alle Berlinerers hoved. Om aftenen gik vi til Bowies koncert og følte at han sang om muren og ”Heroes” for os specielt. Verdens midte var hvor vi stod – og dens akse var ham der stod og sang på scenen. Aftenen efter kom Bowie endda forbi på vores værtshus. Dengang så jeg kun hans ryg. Jeg var nødt til at spørge til ”Heroes”. Netop det album, og netop den sang. Det var lidt som at spørge til en gammel kæreste.

”Den sang betød meget mere for mig end bare noget med Berlin muren, den handlede også om mig og livet – at vi måske på trods af alting alligevel har en masse til fælles som mennesker. Og jeg kan se at nogen af de ting også har betydet noget for folk, der har oversat den til deres eget liv. Der var én bestemt oplevelse jeg husker særligt tydeligt. Vi spillede en koncert ved muren i Berlin, og vi havde nogle tusinde mennesker foran os, der var meget engagerede. Men hvad vi ikke vidste, var at der også bag muren - i Øst Berlin - var der også pakket tusinder af mennesker sammen, der ingenting kunne se, men kunne høre alt hvad der foregik. Og da vi nåede til ”Heroes” kunne vi høre

Michael Valeur
“Hey Boy, velkommen til virkeligheden”
Interview med David Bowie
Gaffa #9 - 2003

---

dem synge med omme på den anden side af muren. Det var så bevægende... Det er svært at forklare de følelser. Og så da vi igen spillede i Berlin nogle år efter, og muren var faldet. Så stod alle dernede foran – både fra det gamle øst og det gamle vest - og da vi nåede til ”Heroes”, så var det bare ét af de der øjeblikke. Som en bro mellem den verden der var dengang, og den nye verden. En hel ny virkelighed.”

Om erindring og glimt af Nirvana

Vi sidder pludselig og taler om begreber som tid og minder. Minder er sådan en underlig ting, på en gang er de meget håndgribelige, men man kan også få følelsen af, at det alt sammen kunne være sket for en helt anden. Som om man på én gang er med i sit liv og tilskuer i det. Jeg synes jeg læser det masser af steder i Bowies tekster og spørger til det – det med at være inde og udenfor i sit liv. ”Du har helt ret: Meget af mit liv har jeg brugt på at observere hvad jeg har gjort. Det er næsten som eksistentialisme uden et hjerte, men at være en sand eksistentialist – hvilket jeg ville elske at være – er noget jeg er kommet nærmere fordi det der betyder noget nu, er de 24 timer der omgiver mig netop nu. Det kommer sig dels af at jeg har skullet beskæftige mig med forskellige perioder af mit liv, men endnu mere med det fact at hukommelsen behandler dig forfærdeligt dårligt. Erindringen fylder sig med en bunke unødvendigheder som vi ikke har brug for, og set fra den anden side er fremtiden måske heller ikke så vigtig, så du starter ligesom på at kondensere det hele ind i nuet. Det hele kan samles i et intenst glimt, et split sekund, hvor man bliver klar over at man kan nå en bestemt bevidsthedstilstand – en virkelighed som vi ellers kun kender fra de store guruer eller tibetanske lamaer... Flashes af Nirvana.”

Og det er tydeligt at det er her han leder nu, han søger ”reality” – det nærværende, børnene, kærligheden – ordentlig kunst – men også glæden ved nuet. Han er ikke vokset fra intensiteten, men dødsromantikken og det distancerede har han prøvet at slippe. Alligevel står coveret på det nye album i hjørnet af værelset, med sit surreelle statement – med den lille tegneserie-Bowie, i en fremmed verden. Fremmedheden er stadig et tema, men tonen er lysere. ”Min tidligere tilstand, i alle de år hvor jeg var på drugs, var en tid uden følelser og nærvær, hvor jeg observerede et væsen der gik gennem livets ritualer, uden at føle sig som en del af det overhovedet. Og det forfærdelige ved at kigge tilbage på det var at det ikke engang generede mig at jeg var fejlplaceret. Det var en isolation der var utrolig farlig for psyken... den førte ingen steder hen...” Og så er vi tilbage ved begrebet ”Going somewhere” – og vi når ikke længere ned, for døren går op for tredje gang – og denne gang går de ikke igen. Vi har bombet tidsplanen. Alligevel sidder vi og snakker lidt mere børn, han skriver nogle autografer til mine... og vi aftaler at ses næste gang han er i København... Og så står jeg i det steghede Greenwich Village, finder en cafe og sidder og sunder mig. Fortiden er pludselig meget nærværende.